

A KIS ÚT

Advent harmadik vasárnapjának leckéjében Szent Pál örömet parancsol, egészen határozottan és ismételten is. „Örüljetez az Úrban mindenkor, ismét mondom, örüljetez.” Ez nekem visszás, szerintem örömet nem lehet senkire sem rákényszeríteni. Hangulat dolga ez, vannak, akiknek nem természetese a felszínes folytonos mosolygás. S nem is szabadna örömet mimelni annak, akinek a szívében éppen bánat, vagy szomorúság van. Nem hinném, hogy ilyen ösztintelenség erény lenne. Viszont a Szentírással ellenkezni nem akarok, ezért szeretném tudni, hogy értelmezhetném helyesen az idézett szavakat?

Szent Pál örömrre hívó felszólítása nem azt jelenti, hogy önmagunkat vagy másokat félrevezessünk és örömet erőltessünk magunkra, hanem azt, hogy keressük az igazi öröm forrását. Ha Mózesként egyetlen legyintésre nem is tudunk vizet fakasztani, komoly lelki munkával kiáshatjuk a lelki derű forrását.

Szükséges-e az öröm a lelki életben? Először ezt vizsgáljuk meg. Hiszen annyiszor hallunk olyan szentekről, akik egész életükben bűneiket siratták, sokat olvasunk szent komolyságról, vallási énekeinkben szerepel a „siralom-völgye”, ahol nyavalygunk és sírunk. Ezek szerint az embernek talán nem is kell — esetleg alaptermészete ellenére — vidámságra és örömrre törekednie? Az ilyen szemlélet határozottan téves és különösen a „kis út” lényegével ellentétes, hiszen annak éppen a derű és örvendező egyszerűsége a jellemzője. Kis Szent Teréz nyomán haladunk a „kis úton”, neki pedig kedves mondása volt: „Szenvedni, szeretni és mindég kacagni”. Az örvendező lelkű ember ajándéka a környezetének és Krisztus ügyének legjobb szószólója. A sava nyú és keserű „szentek” — a tényleges szentek között nem volt ilyen egy sem — mindég gyanúsak, talán maguk sem hisznek az evangéliumban, a jó hírben, vagy sok gondjuk és mellékes bajaik miatt nem veszik észre a lényegeset.

Rossz hangulatunkon való uralkodás azonban nem csak fegyelmi gyakorlat, nem a lélekre rákényszerített külsőség. Szent Pál is arról a mélységes életörömről beszél, ami még a legnagyobb szenvedések és megpróbáltatások idején sem hagyja el a hívő lelkét. A levélíró abban téved, hogy túlságosan is csak az öröm külső megnyilvánulását veszi észre és nem gondol arra, hogy a lélek öröme és derűje összefér még a könnyekkel is.

Amivel nem fér össze, az az elégedetlenség, reményét veszített, keserű természet. Szent Pál maga sem alap nélküli örömről beszél, nem az örömet magáért az örömért parancsolja. Világosan megmutatja az öröm útját is: „Örüljetez az Úrban, ... szerénységek legyen ismeretes minden ember előtt ... ne aggódjatok”.

Öröm az Úrban! Alapjában mennyire kézenfekvő és egyszerű ez a felszólítás. „Szórakozott gazdagok vagyunk, akik elfelejtkeztek gazdagságukról...” — írja valaki az örülni nem tudó emberekről. S ha egy kis sé is elmélyedünk az Úrban való örvendezés gondolatába, s számbaveszünk kincseinket, lehetetlenség, hogy az öröm „minden értelmet meghaladó békességét” ne éreznénk mind jobban. Sajnos, emberi természetünkhöz tartozik, hogy a vesztéségekben ismerjük fel kincseinket. Talán a sírnál gondolunk arra, hogy milyen öröm lehetett volna együtt élni azzal, akit most elveszítettünk, de mikor velünk volt, nem örültünk szeretetének. Aki egészességét veszítette, csak az tudná igazán megbecsülni Isten e legnagyobb ajándékát. Az Úrban örülni: a Szentháromság ajándékait felismerni. Az Atya ajándékát: az életet, minden szépségét, ritmusát, glóriáját. A Fiú ajándékát; a megváltást, az örök létre való hívást, a kiválasztottságot. S a Szentlélek hét ajándékát, embereket egyesítő szent szeretetét.

Szerénységek legyen ismeretes... Az öröm kifejlődésének legnagyobb akadálya kétségtelenül az elégedetlenség. Nincs olyan ember, akit az Isten ne ajándékozott és áldott volna meg. Nemcsak szórakozott gazdagok vagyunk, hanem elégedetlenek is, mint a példabeszéd szerinti szőlőművelők, akik megkapták a megillető bért, de nem tudnak békével elmenni azzal, amit kaptak, sanda szemekkel mindég mások sorsát irigylik. A sze-

